

ENHET
Enheten för Internationella frågor
HANDLÄGGARE
Johan Hall

DATUM
2022-10-03
ERT DATUM
Ert datum

DIARIENUMMER
20220173
ER REFERENS
Fi2022/01180

fi.remissvar@regeringskansliet.se

Remissyttrande SOU 2022:13 Godstransporter på väg – vissa frågeställningar kring ett nytt miljöstyrande system

LO har getts möjlighet att lämna synpunkter på SOU 2022:13 Godstransporter på väg – vissa frågeställningar kring ett nytt miljöstyrande system och vill framför följande:

LO delar utredningens förslag att det miljöstyrande systemet bör vara avståndsbaserat. Förutom att det skulle kunna kompensera för den budgetförsvagning som en slopad eurovinjett-avgift (vägavgift) medför, kan den också verka konkurrensneutraliserande och förbättra kontrollen av regelefterlevnaden för yrkestrafik. Den skulle också öka incitamenten för att överföra godstransporter till järnväg och sjöfart.

Ett avståndsbaserat system skulle därför träffa mer rätt än alternativen; en höjd dieselskatt eller fordonsskatt för tunga fordon.

Att korta ned avstånden som transporterna bedriver på väg skulle inte enbart minska utsläppen från vägarbetet utan också bidra till en infrastrukturutveckling där intermodaliteten ökar, vilket troligen skulle stärka den svenska åkerinäringen.

Vad gäller frågan om vilka vägar som ska omfattas av avgiften så är LO inte lika obekymrade som utredningen om avledningen till icke-avgiftsbelagda vägar. Utredningen menar att den skulle bli begränsad och att en riskbedömning inte är möjlig i dagsläget.

LO menar däremot att många av de vägar som inte föreslås ingå i avgiften i dag är i väldigt dåligt skick, särskilt i norra Sverige, vilket blir en säkerhetsfara för allmänheten och chaufförer. LO anser också att en utvärdering ska genomföras efter implementeringen av reglerna för att undersöka avledningen. Ett skäl som utredningen anger för att avgiften inte ska gälla alla vägar, är svårigheten att kontrollera de mindre vägarna. Det förefaller märkligt om systemet samtidigt ska vara GPS-baserat.

POSTADRESS 105 53 Stockholm
BESÖKSADRESS Barnhusgatan 18
TELEFON 08-796 25 00 TELEFAX 08-24 52 28
E-POST mailbox@lo.se HEMSIDA www.lo.se
ORGANISATIONSNUMMER 802001-9769
BANKGIRO 368-4834 PLUSGIRO 8 50-8

Landsorganisationen i Sverige

LO delar uppfattningen att en geografiskt differentierad avgift är viktig för norra Sverige där tillgången till järnväg och sjöfart inte är tillräckligt omfattande. Samhällen i norr skulle annars påverkas oproportionerligt negativt av införandet av en avståndsbaserad vägavgift.

LO ser positivt på utredningens förslag om ett transportbidrag i syfte att kompensera för kostnadsnackdelar beroende på långa transportavstånd för företag i Västernorrlands, Jämtlands, Västerbottens och Norrbottens län. LO vill samtidigt att man ser över möjligheterna att låta detta bidrag endast bli tillgängligt för fordon som betalar skatt i Sverige, detta för att lättare kunna skriva kollektivavtal och undvika fusk och konkurrenssnedvridning inom åkerinäringen.

LO menar att det är bra med incitament som minskar den negativa klimatpåverkan. I likhet med utredningen anser vi därför att fordonsegenskaper också ska vara avgörande för ett fordon's avgifter. Ju bättre för klimatet desto lägre avgift. Avgiften ska i högre grad internaliseras de externa kostnaderna och därför bör antal hjulaxlar ingå i differentieringen.

LO delar utredningens uppfattning att kontroller för regelefterlevnad är fundamental för en sund konkurrens. LO ser därför positivt på förslaget att avläsningen av den avståndsbaserade avgiften ska ske via elektronisk avläsning med en satellitpositionering som kompletteras av ett tekniskt kontrollsystem med bland annat automatiska kontrollstationer, dvs. fasta eller flyttbara kontrollstationer med bland annat kamerautrustning. Att kombinera systemet med förbättrad kontroll av cabotage och kombi är smart och välkommet. Vi delar också uppfattningen att ansiktsigenkänning för kontroll av kör- och vilotider inte kan anses proportionerligt varför cabotagekontrollen i stället bör ske genom att samla in och spara data om ett fordon. LO är också positiva till den databas över cabotage transporter som utredningen föreslår.

LO ser i likhet med utredningen ingen anledning att ifrågasätta den tidigare Elvägsutredningens förslag att kostnader för drift och underhåll av elvägen ska fördelas utifrån elvägsanvändarens förbrukade kWh.

LO menar att en viktig del till att många de goda förslagen som finns i utredningen ska fungera är att man skapar en fungerande kontrollmekanism. LO är av uppfattningen att en yrkestrafikinspektion med dedikerade resurser bör skapas för att hantera kontrollerna av all typ av yrkestrafik.

Med vänlig hälsning

Landsorganisationen i Sverige

Susanna Gideonsson

Johan Hall
Handläggare